

Phát triển vốn từ: Thiên nhiên muôn màu

KHỞI ĐỘNG

1. Hãy đặt tiêu đề cho các bức tranh sau và miêu tả về mỗi bức tranh bằng 1-2 câu

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

2. Hãy chọn vẽ một loại cây thêm vào bức tranh dưới đây và giải thích vì sao em lại chọn cây đó?

ĐỌC

Đọc bài:

Trong một ngôi làng nhỏ cách xa xa là khu rừng rậm xanh mướt có một cậu bé tên Minh. Minh luôn tò mò với những bí ẩn và vẻ đẹp kì diệu của thiên nhiên. Một ngày, cậu quyết định tự làm một chuyến phiêu lưu, bước vào khu rừng để khám phá thế giới bí ẩn của khu rừng.

Đặt chân đến cửa rừng, Minh cảm nhận được sự thay đổi ngay lập tức. Ánh sáng mặt trời nhảy múa qua tán lá tạo nên những vệt sáng lấp lánh trên mặt đất. Tiếng chim hót líu lo và tiếng suối chảy róc rách như bản hòa nhạc miên man, làm cho không gian trở nên sống động và huyền bí.

Minh tiếp tục đi sâu vào rừng và phát hiện một suối nước trong vắt. Nước từ trên cao chảy xuống qua những tảng đá phủ đầy rêu, tạo nên những dòng thác nhỏ. Minh ngồi xuống bên bờ suối, ngắm nhìn những chú cá nhỏ lượn lờ. Mỗi khi mặt trời chiếu xuống, những con cá như được phủ một lớp ánh sáng lấp lánh, đẹp đến nao lòng.

Bỗng nhiên, Minh nghe thấy nhiều âm thanh khác nhau. Hơi sợ, Minh nép vào một gốc cây to để quan sát. À hoá ra có một nhóm người đang hái lượm quả trong rừng. Họ cổ vẻ như là những người sống ở chính khu rừng này. Họ hoàn

toàn hoà mình với thiên nhiên, Minh có cảm tưởng như họ có thể nói chuyện được với gió, với cây, với suối, với cá, với những con thú rừng.

Và kìa, Minh đã nhìn thấy những chú sóc nhảy từ cây này sang cây khác, những chú nai nhút nhát đang uống nước ở bên suối và nghe thấy tiếng gọi của loài chim kỳ lạ mà cậu chưa bao giờ nghe thấy trước đây. Minh cứ đắm chìm trong cảnh sắc vừa hiền hoà vừa lạ lùng đó.

Khi mặt trời lặn, Minh quay trở về ngôi làng của mình và không ngừng ngẫm nghĩ về những điều kỳ diệu mà mình đã chứng kiến. Có vẻ như trong tâm trí của Minh cũng đã mở ra một khu rừng.

Khoanh tròn vào chữ cái đầu ở câu trả lời đúng

1. Khu rừng theo miêu tả của Minh nằm ở đâu?

A. Gần sát làng B. Cách ngôi làng một đoạn C. Trong làng

2. Những điều gì Minh cảm nhận được ngay lập tức khi bước chân vào khu rừng

A. Ánh sáng mặt trời, tiếng chim và tiếng suối chảy
B. Ánh sáng mặt trời, những tiếng hát của người đi hái lượm quả
C. Ánh sáng mặt trời, bầu không khí trong lành

3. Minh đã miêu tả khu rừng vào thời điểm nào trong ngày:

A. Buổi sáng
B. Buổi trưa
C. Từ sáng đến chiều

4. Vì sao tâm trí của Minh lại có một “khu rừng”?

A. V mọi điều trong Minh tràn ngập sự tò mò, mong muốn khám phá và mong muốn kết nối với thiên nhiên.

B. Vì Minh phát hiện ra khu rừng không xa nơi mình ở.
C. Vì Minh thấy mọi người có thể sinh sống được trong khu rừng.
D. Cả 3 ý trên

LUYỆN TỪ VÀ CÂU

1. Tìm từ đồng nghĩa với từ “xanh đậm” và “lặng lẽ” trong các câu sau:

a. Sáng hôm sau, lá đã **xanh đậm** lẫn vào màu xanh bình thường của các loài cây khác.....
.....

b. Chẳng ai để ý vòm cây **lặng lẽ** chuyển mùa.....

2. Gạch chân dưới từ đồng nghĩa với từ in đậm trong các câu dưới đây:

Những màu vàng ở làng quê vào ngày mùa gợi lên cảm giác **trù phú**.

(tươi vui, ấm no, ấm cúng)

Những bóng áo nâu **nhấp nhô** trên các thửa ruộng lúa chín vàng ươm.

(lấp loáng, thấp thoáng, lom khom)

Ai cũng nở nụ cười **rạng rỡ** vì một mùa vàng bội thu.

(rạng ngời, lấp lánh, an vui)

VIẾT

1. Đây là đoạn văn tả phong cảnh nổi tiếng trích trong truyện: "Mùa Thu của Mỗi Người" của nhà văn Nhật Bản - Haruki Murakami.

"Những chiếc lá màu đỏ và vàng rơi lả tả khắp con đường mòn trong khu rừng, tạo nên một thảm thực vật đa dạng màu sắc dưới chân tôi. Tiếng bước chân của tôi trên lớp lá khô vang lên một cách nhẹ nhàng, dẫn lối qua những tán cây cổ thụ vươn cao tới bầu trời xanh thẳm. Mỗi khi gió thu thổi qua, làn hơi mát lạnh khẽ đưa những chiếc lá bay lượn trong không trung, rồi chúng lần lượt đáp xuống, thêm vào bức tranh thiên nhiên huyền diệu của mùa thu. Không gian ấy, nơi mà thời gian dường như ngừng lại, khiến tâm hồn tôi trở nên thanh thản, tựa hồ tất cả những ưu phiền của cuộc sống đều đã được gió cuốn đi mất."

Hãy trả lời những câu hỏi sau:

Đoạn văn miêu tả phong cảnh gì?

Tác giả đã miêu tả những gì để làm nổi bật phong cảnh đó?

Điểm đặc biệt đẹp để mà tác giả muốn nhấn mạnh khi miêu tả là gì?

Bầu không khí, không gian mà tác giả miêu tả như thế nào?

Em hãy viết để chuyển đoạn văn trên thành một bài văn, có câu giới thiệu và có câu kết. Ngoài ra em cũng có thể thêm một số chi tiết tả để phong cảnh đó trở nên đẹp hơn theo cảm nhận của em.

.....

.....

.....

.....

NÓI VÀ NGHE

Em hãy dựa vào bức hình sau để cùng bạn trò chuyện về những điều sau:

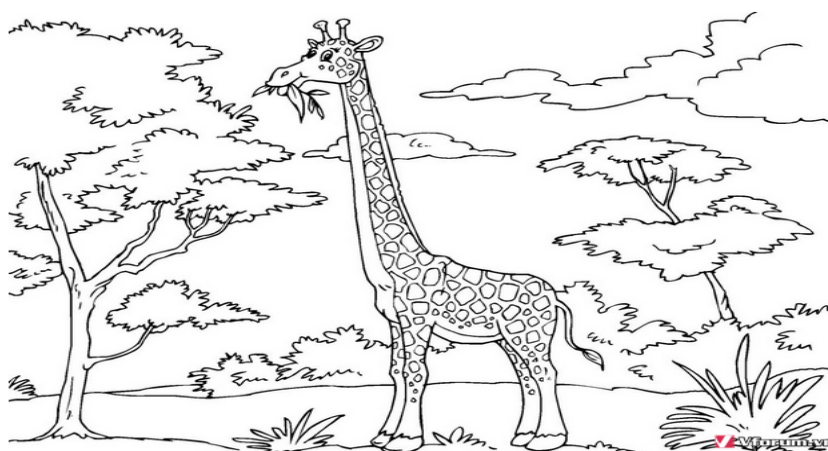
1. Các bạn trong bức tranh đang khám phá điều gì?
2. Thiên nhiên đối với em có điều gì kì thú?
3. Liệu trẻ em có phải là những người thích chơi cùng với thiên nhiên nhất hay không? Dựa vào đâu mà em nghĩ như vậy? Hãy cho ba lý do về điều đó.

Tuần 6

KHỞI ĐỘNG

Em hãy tô màu cho bức tranh sau:

Em hãy nói về khu rừng đó: Có những cảnh vật gì? Con vật gì?

ĐỌC

Đọc bài *Chiều ngoại ô* và thực hiện các yêu cầu bên dưới

Chiều ngoại ô

Bạn đã bao giờ biết một buổi chiều hè ở ngoại ô? Chiều hè ở ngoại ô thật mát mẻ và cũng thật là yên tĩnh. Khi những tia nắng cuối cùng nhạt dần cũng là khi gió bắt đầu lộng lên. Không khí dịu lại rất nhanh và chỉ một lát, ngoại ô đã chìm vào nắng chiều.

Những buổi chiều hè êm dịu, tôi thường cùng lũ bạn đi dạo dọc con kênh nước trong vắt. Hai bên bờ kênh, dải cỏ xanh êm như tấm thảm trải ra đón bước chân người. Qua căn nhà cuối phố là những ruộng rau muống. Mùa hè, rau muống lên xanh mơn mớn, hoa rau muống tím lấp lánh. Rồi những rặng tre xanh đang thì thào trong gió. Đằng sau lưng là phố xá, trước mặt là đồng lúa chín mênh mông và cả một khoảng trời bao la, những đám mây trắng vui đùa đuổi nhau trên cao. Con chim sơn ca cất tiếng hót tự do, thiết tha đến nỗi khiến người ta phải ao ước giá mình có một đôi cánh. Hãy nâng tôi bay lên như chim đi! Tôi thầm ao ước. Trải khắp cánh đồng là ráng chiều vàng dịu và thơm hơi đất, là gió đưa thoang thoảng hương lúa chín và hương sen. Vẻ đẹp bình dị của buổi chiều hè vùng ngoại ô thật đáng yêu.

Nhưng có lẽ thú vị nhất trong chiều hè ngoại ô là được thả diều cùng lũ bạn. Khoảng không gian vắng lặng nơi bãi cỏ gần nhà tự nhiên chen chúc những cánh diều. Diều cóc, diều tu, diều sáo đua nhau bay lên cao. Tiếng sáo diều vi vu trầm bổng. Những cánh diều mềm mại như cánh bướm. Những cánh diều như những mảnh hồn ấu thơ bay lên với biết bao khát vọng. Ngồi bên nơi cắm diều, lòng tôi lâng lâng, tôi muốn gửi ước mơ của mình theo những cánh diều lên tận mây xanh.

(Theo Nguyễn Thụy Kha)

Khoanh tròn trước chữ cái đầu câu trả lời đúng

1. Ở đoạn mở đầu, những từ nào miêu tả đặc điểm về chiều hè ở ngoại ô

a. mát mẻ, hiền lành

b. mát mẻ, yên tĩnh

c. mát mẻ, bình yên

2. Những chiều hè ngoại ô, bạn nhỏ trong bài thường rủ bạn đi ở đâu?

a. Đi dọc con kênh nước trong vắt

b. Đi dọc con đường làng

c. Đi dọc thửa ruộng

3. Trong câu “Không khí dịu lại rất nhanh và chỉ một lát, ngoại ô đã chìm vào nắng chiều”, từ “chìm” có nghĩa là:

a. Ngoại ô ngập tràn ánh nắng

b. Không còn ánh nắng ở vùng ngoại ô

c. Nắng chiều nhạt dần, ráng chiều chỉ còn thấp thoáng mờ ảo trong cảnh vật.

Sau khi tìm hiểu nghĩa của từ *chìm* trong câu trên, em hãy giải nghĩa từ *nổi* trong câu: “Trời nổi gió”.....

4. Ngoại ô có vẻ đẹp hiện đại

a. Đúng

b. Sai

Giải thích vì sao em điền đúng hoặc sai?.....

5. Điều thú vị nhất mà tác giả cảm nhận trong buổi chiều ở ngoại ô là gì?

a. Được nghe tiếng hót chim sơn ca

b. Được thả diều cùng bạn bè.

c. Được ngửi thấy mùi hương lúa và hương sen

6. Em hãy tìm những chi tiết miêu tả cho thấy tác giả không chỉ dùng mắt để quan sát mà còn dùng tai để nghe, dùng mũi để cảm nhận.

.....
.....
7. Kể ra ba cảnh vật ở vùng ngoại ô mà tác giả miêu tả nhằm giúp người đọc cảm nhận về một buổi chiều ở ngoại ô rất êm dịu.
.....
.....

LUYỆN TỪ VÀ CÂU

1. Có thể thay từ “êm dịu” trong câu: “Những buổi chiều hè êm dịu...” bằng từ nào dưới đây:

- a. Êm đềm
- b. Êm tai
- c. Êm ái

2. Chọn từ thích hợp (*dịu êm, dịu dàng, dịu dịu*) điền vào chỗ trống trong câu văn sau và giải thích vì sao em lại chọn từ đó:

Những cánh diều (.....) như những mảnh hồn ấu thơ bay lên với biết bao khát vọng
.....
.....

VIẾT

1. Em đọc đoạn văn sau:

Những tia nắng cuối cùng luyên tiết rời bỏ ngàn lá xanh bên kia bờ, vạn vật trở nên buồn buồn trong bóng hoàng hôn.

Trên không, vài con cò về tổ trẻ đập nhanh đôi cánh trắng phau rồi khuất trong lùm cây rậm lá. Những đám mây trắng đã ngả màu ngà, bầu trời xanh cũng đã ngả sang màu sậm. Đâu đó có tiếng chim lẻ bạn, tiếng dơi muỗi lào xào lẩn trong tiếng gió nhẹ lay cành. Dưới bến sông, con nước ròng lên đầy mé đã đứng lại không lùa được những đợt lục bình lơ lững giữa dòng ra sông cái. Dòng nước xanh

chìm đi trong màu xám sẫm và những bóng cây bên bờ kia ngã xuống dòng càng lúc càng hiện rõ.

Thình thoảng, những bóng cây xao động vì những chiếc xuồng con làm vỡ tan gương nước phẳng lì. Người đi xuồng khuấy nhanh chiếc dầm để mau về đến nhà. Xa xa, tiếng ai hát ru còn gieo giọng buồn tản mát trên dòng sông lặng lẽ.

(Ngọc Linh)

a. Đoạn trích tả cảnh gì?

.....

b. Đoạn văn gợi cho em cảm giác gì? Vì sao?

.....

.....
.....

c. Em hãy viết đoạn văn tả cảnh hoàng hôn hoặc cảnh bình minh.

.....
.....

.....
.....

NÓI VÀ NGHE

Quê hương gắn liền với những kỉ niệm tuổi thơ. Một trong những kỉ niệm không thể phai mờ ấy là các trò chơi dân gian cổ truyền. Em hãy rủ bạn cùng chơi những trò chơi dân gian như gợi ý dưới đây và nói về một trong những trò chơi ấy nhé:

